

מפרט ירוק לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק		
משתלות		
מאהדורה : 1 בתוקף מתאריך : 9.1.2019	עמוד 1 מתוך 13	מפרט מספר : : IGTD 16

1. כללי

- 1.1. השירות ונותן השירות יעמדו בכל דרישות דין רלבנטיות, במידה וקיימת סתירה בין הוראות המפרט ודרישות הדין הוראת הדין היא שקובעת.
- 1.2. נותן השירות יקבל את אישור המשרד להגנת הסביבה להענקת תו ירוק, במידה ונותן השירות מפקח על ידי המשרד. לנותן השרות, מערכת ניהול איכות על פי דרישות ת"י 9001 או מערכת איכות אחרת (פנימית או חיצונית).

2. חלות

- 2.1. מפרט זה מגדיר את הדרישות הכלליות ממשתלות :
 - 2.1.1. משתלות מכירה
 - 2.1.2. משתלת יצרניות העורכות ריבוי, ייחור או גידול
 - 2.1.3. משתלת מעורבות

3. הגדרות

- 3.1. **מוצר מועדף סביבתית** – מוצר/שירות בעל תו ירוק מהארץ או ממדינה החברה ב-GEN או מוצר/שירות שיש לו השפעה קטנה או מופחתת על בריאות האדם ועל הסביבה, בהשוואה למוצר או שרות מתחרה שמבצע את אותה פעולה. השוואה זו תתייחס לכלל מחזור החיים של המוצר או השרות ותכלול: רכישת חומרי גלם, ייצור, אריזה, הפצה, שימוש חוזר, הפעלה, תחזוקה או סילוק.
- 3.2. **מוצר ממוחזר** – מוצר המכיל חומר כמשמעותם בתנאים המפורטים להלן:
 - 3.2.1. מכיל חומר אשר עובד מחדש למוצר, חומר או חומר גלם, למטרה שלשמה יועד מלכתחילה או למטרה אחרת.
 - 3.2.2. מכיל חומר שהוא תוצר לוואי של תהליך ייצור, ונעשה בו שימוש שלא במסגרת תהליך הייצור על ידי צד שלישי או על ידי היצרן.
 - 3.2.3. אחוזי הפסולת או החומר במוצר ממוחזר לא יפחתו מהקבוע במפרטים ירוקים לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק כמו: מוצרים מפלסטיק ממוחזר IGTD 07, מוצרים מנייר וקרטון ממוחזרים IGTD 104 וכדומה.
- 3.3. **חומרי אריזה** - חפץ וכל חומר שהוא, המשמש או שנועד לשמש עטיפה, כלי קיבול למוצר או שנועד לשמש לנשיאת מוצר, להצגתו או להגנה עליו, שאינו מהווה חלק בלתי נפרד

מפרט ירוק לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק		
משתלות		
מאהדורה : 1 בתוקף מתאריך : 9.1.2019	עמוד 2 מתוך 13	מפרט מספר : : IGTD 16

- מהמוצר ואינו חיוני לצורך השימוש, ויכול להיות אריזת מכירה, אריזה קבוצתית, או אריזת הובלה.
- 3.4. **אנרגיה מתחדשת** - אנרגיה שמקורה בתהליכי טבע מתמשכים, שאינם מתכלים כתוצאה מרתימת האנרגיה האצורה בהם.
- 3.5. **חומר צמחי** – צמחים ומוצרי צמחים כדוגמת: שקי אדמה, עציצים ושתילים.
- 3.6. **הדברה משולבת** integrated pest management - מניעת מפגעים ממזיקים תברואיים על ידי פעולות פיזיקאליות, כימיות וביולוגיות האמורות להפחית את השימוש בחומרי הדברה.
- 3.7. **מין מקומי** – מין צמח שאופייני לאזור מסוים בארץ.
- 3.8. **מין פולש** - מין שהיגר, התבסס והתפשט באזור הנמצא מחוץ לתחום תפוצתו הטבעי כתוצאה מהתערבות אדם, ושגורם לשינויים ולנזק לסביבה החדשה אליה הגיע ולמינים המקומיים בה. ראה נספח א' על עדכוניו מעת לעת.

4. דרישות

4.1. צריכת מים של המשתלה

- 4.1.1. צריכת המים הכוללת של נותן השרות צריכה להימדד ולהירשם על בסיס רבעוני לפחות. המידע יתבסס על קבלות מספק המים שתהיינה זמינות לעיון.
- 4.1.2. נותן השירות יכין ויבצע תכנית רב שנתית (עד חמש שנים) להפחתה בצריכת מים. התכנית תתייחס להיבטים הבאים (במידה ונותן השירות אינו מתכוון ליישם את אחד ההיבטים שלהלן, או שאינו עומד במדדים הכמותיים שנקבעו להיבט מסוים, יש לנמק מדוע):
- 4.1.2.1. הפסדי מים או נזילות מכיורים, ברזים, מערכות השקיה ומערכות נוספות באתר יטופלו בפרק זמן שלא יעלה על 24 שעות מרגע הגילוי.
- 4.1.2.2. במשתלות בעלות מצעים מנותקים יש להציג תוכנית כולל לוחות זמנים להקמת מערכת לשימוש חוזר של נגר מהמשתלה, למניעת יציאתו למערכת הביוב, לדוגמא משאבה למי נגר חוזרים.
- 4.1.2.3. על בעל העסק לבנות בתכנית ההשקיה שלו פעולות למניעת מים עומדים בעסק.
- 4.1.2.4. על ברזים לשימוש הקהל (כגון שירותים) יותקנו חסכמים.
- 4.1.2.5. נותן השירות יטמיע מערכות השקיה בעלות מערכות ניטור ובקרה.

מפרט ירוק לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק		
משתלות		
מאהדורה : 1 בתוקף מתאריך : 9.1.2019	עמוד 3 מתוך 13	מפרט מספר : : IGTD 16

4.1.3. היבטי צריכת מים נוספים יפורטו וייכללו בתכנית לפי הצורך.

4.2. מוצרים לעידוד חסכון במים בקרב הצרכנים

4.2.1. נותן השירות יעודד רכישה של מערכות השקיה חסכוניות במים.

4.2.2. נותן השירות יעודד גידול ומכירה של צמחייה חסכנית במים.

4.3. רכש ומאפייני צמחייה

4.3.1. צמחייה

4.3.1.1. על נותן השירות להעדיף לרכוש חומר צמחי ממשתלות יצרניות בעלות תו ירוק. נותן השירות יציג עליה של כ-25% מרכישה ממשתלות יצרניות בעלות תו ירוק תוך שלוש שנים מן הבדיקה הראשונה או קיום רכישה שנתית של מעל ל-60% ממשתלות יצרניות בעלות תו ירוק.

4.3.1.2. המינים הנרכשים והנמכרים במשתלה של נותן השירות צריכים להימדד ולהירשם על בסיס שוטף. המידע יתבסס על דוחות מכירה ועל דוחות רכישה תקופתיים ולפחות באופן שנתי.

4.3.1.3. נותן השירות ינהל יומן של חומר צמחי ומקורותיו.

4.3.1.4. נותן השירות לא ירכוש ולא ימכור מינים זרים של צמחים שהינם בעלי פוטנציאל פלישה גבוה, כמפורט ברשימת צמחי הנוי הזרים בעלי פוטנציאל פלישה גבוה המצויים בישראל (נספח א'). יש להתעדכן על פי הרשימה המופיעה באתר המשרד להגנת הסביבה.

4.3.1.5. יש לוודא כי החומר הצמחי במשתלה נקי ממיני הצמחים הפולשים הבאים :

- א. אמברוסיה מכונסת *Ambrosia confertiflora*
- ב. טיונית החולות *Heterotheca subaxillaris*
- ג. כנפון זהוב *Verbesina encelioides*
- ד. חמציץ נטוי *Oxalis pes-caprae*
- ה. צחר כחלחל *Leucaena leucocephala*
- ו. פרתניון אפיל *Parthenium hysterophorus*
- ז. קרדמין *Cardamine occulta*
- ח. אצבען ריסני *Digitaria ciliaris*

מפרט ירוק לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק		
משתלות		
מאהדורה : 1 בתוקף מתאריך : 9.1.2019	עמוד 4 מתוך 13	מפרט מספר : : IGTD 16

4.3.1.6. על נותן השירות להציג תכנית לעמידה בלפחות בשני סעיפים מתוך הסעיפים הבאים :

4.3.1.6.1. נותן השירות יציג גידול של לפחות 10% בכמות הצמחים הארץ-ישראלים המוצגים למכירה בפרק זמן של כשלוש שנים מיום הבדיקה הראשונה. נותן השירות ייעד שטח באזור המכירה למינים מקומיים בהתאם לאזור בארץ בו המשתלה ממוקמת ויציג מידע רלוונטי נושא.

4.3.1.6.2. נותן השירות יראה גידול במצאי של מינים הדורשים השקיה מועטה ויציג תוך כ- 3 שנים כי 30% הצמחים מהמלאי במשתלה הינם צמחים חסכני מים (ובלבד שאינם מינים פולשים) כפי שאלו הוגדרו בידי המחלקה להנדסת הצומח גנות ונוף במשרד החקלאות בחוברות "דרכים לחיסכון במים בגן הנוי" ו-"צמחים חסכני מים".

4.3.1.6.3. נותן השירות יעודד רכישה של מינים המושכים דבורים ו/או פרפרים על פי הרשימה "צמחי נוי צופניים לדבורים".

4.3.1.6.4. נותן השירות יראה בבדיקה הראשונה כי למעלה מ-50% מהצמחים במצאי הם צמחים חסכוניים במים או צמחים ארץ-ישראלים.

4.3.2. מוצרים נלווים וחומרי אריזה

4.3.2.1. נותן השירות יעודד שימוש בשקיות רב פעמיות והפחתה של שימוש בשקיות פלסטיק.

4.4. התמודדות עם מחלות ומזיקים

4.4.1. על משתלות הרוכשות חומר צמחי ממשותלות יצרניות להחזיק תיעוד של רכישות אלו והמשלוחים שלהן על מנת לעקוב ולבלום התפשטות מזיקים.

4.4.2. על נותן השירות להחזיק נוהל להתמודדות עם מחלות ומזיקים במשתלה אשר יכלול בין היתר התייחסות ליתושים ונמלת האש הקטנה כמפורט בהמשך. בנוהל תינתן עדיפות ברורה לעריכת שלל פעולות מניעה, ניטור וניקוי של שטח המשתלה על פני שימוש בפעולות הדברה כימית. על נותן השירות למנות אחראי במשתלה לביצוע נוהל זה.

4.4.3. על נותן השירות להודיע מיידית למוקד של המשרד להגנת הסביבה ולשירותים להגנת הצומח במידה ונמצא מין חרק לא מוכר ולפעול בהתאם להנחיות שינתנו על ידו.

מפרט ירוק לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק		
משתלות		
מאהדורה : 1 בתוקף מתאריך : 9.1.2019	עמוד 5 מתוך 13	מפרט מספר : : IGTD 16

4.4.4. על נותן השירות להשתמש בתכשירי הדברה רשומים על פי כל דין. שימוש בחומר הדברה ייעשה על פי הוראות התווית. מכירת תכשירי הדברה תבוצע רק על פי הוראות התווית. במידה ויש צורך להשתמש בתכשירי הדברה המאושרים לשימוש על ידי מדביר תברואי בלבד, על המדביר להיות בעל רישיון להדברה במבנים ושטחים פתוחים.

4.4.5. על נותן השירות לערוך הדברה במשתלה על פי עקרונות ההדברה המשולבת. על נותן השירות להחזיק תיק רישום ניטורים ושימוש בחומרי הדברה במשתלה (בו יהיו מפורטים מועדי הניטורים, מועדי ההדברה, סוג וריכוזי החומרים ואופן הביצוע).

4.4.6. במידה ונמצא בשטח המשתלה חומר נגוע ולא ניתן לבצע הדברה, יש לפעול על פי הנחיות משרד החקלאות.

4.4.7. במסגרת הדרישה לנוהל להתמודדות עם מחלות ומזיקים (סעיף 4.4.2) ייכלל פרק בנושא מניעה ומיגור של יתושים בשטח המשתלה. פרק זה יכלול התייחסות לעמידה בסעיפים הבאים:

4.4.7.1. על נותן השירות להימנע מהשקיית יתר הגורמת להצטברות מים עומדים.

4.4.7.2. על נותן השירות להגדיר שיטה לבדיקה יסודית של שטח המשתלה ואיתור כל מקור להצטברות מים עומדים עקב החשש לדגירת יתושים.

4.4.7.3. יש לאחסן או לטפל בכלי קיבול כגון דליים, פחים וכד' כך שלא יוכלו להצטבר בהם מים.

4.4.7.4. על נותן השירות להבטיח כי נזילות של מים מצינוורות וממערכות ההשקיה יתוקנו מיד עם זיהוי הבעיה.

4.4.7.5. במידה ומדובר בצמחים שחייבים להימצא במים באופן תמידי יש להכניס למיכלי/לעציצי הצמחים הללו דגים טורפי יתושים (אין להשתמש בדגי גמבוזיות לצורך כך במכלים שעלולים להגיע לסביבה טבעית).

4.4.7.6. בעת מכירת עציץ במשתלה יפעל נותן השירות למכירת העציץ עם תחתית נפרדת מזו בה שהה העציץ במשתלה, ככל הניתן.

4.4.7.7. במידה ונמצא כי שטח המשתלה כבר נגוע ביתושים וכי הדרך היחידה למנוע את התפשטותם הינה במסגרת הדברה, עליו להיצמד לעקרונות ההדברה המשולבת. במידה ונמצא כי יש צורך בשימוש בתכשירים לעניין זה, על המדביר להשתמש ראשית בתכשירים המבוססים על בצילוס, IGR,

נוזל סיליקוני, או MLO.

מפרט ירוק לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק		
משתלות		
מאהדורה : 1 בתוקף מתאריך : 9.1.2019	עמוד 6 מתוך 13	מפרט מספר : : IGTD 16

4.4.8. במסגרת הדרישה לנוהל להתמודדות מול מחלות ומזיקים (סעיף 4.4.2) ייכלל פרק בנושא מניעה ומיגור של נמלת האש הקטנה בשטח המשתלה. פרק זה יכלול התייחסות לעמידה בסעיפים הבאים :

4.4.8.1. על נותן השירות לפעול על פי תכנית ניטור קבועה לניטור נמלת האש הקטנה.

4.4.8.2. על נותן השירות לעבוד על פי הנוהל המעודכן לטיפול בנמלת האש הקטנה במשתלות המפורסם על ידי המשרד להגנת הסביבה.

4.4.8.3. על נותן השירות לבחון כל חומר צמחי חדש או חומרים אחרים העלולים להכיל את נמלת האש הקטנה (כמו אדמה, קומפוסט ועוד) המגיע לשטח המשתלה ולשלול נוכחות של נמלת האש הקטנה.

4.4.8.4. יש לבצע ניטור מקדים להמצאות נמלת האש הקטנה לפני הכניסה לשטח המשתלה לכל חומר צמחי וככל הניתן להקצות בשטח המשתלה שטח ייעודי ומבודד לבחינת החומר הצמחי החדש.

4.5. פסולת

4.5.1. ייצור הפסולת הכוללת של נותן השירות צריכה להימדד ולהירשם על בסיס שוטף על פי הסעיפים הבאים : סוגי פסולת, כמותה, יעד ומטרת הפינוי (שימוש חוזר, מחזור, השבה לאנרגיה, הטמנה או כל טיפול אחר), שם הקבלן המפנה וקבלות/אישורים לכל סוגי הפסולת הנדרשים בכך כמפורט בסעיפים הבאים. המידע יתבסס על קבלות מקבלני ומאתרי הפינוי או המחזור וההשבה.

4.5.2. על נותן השירות להכין וליישם תכנית רב שנתית (עד 3 שנים) לניהול פסולת שתוביל להפחתת כמות הפסולת במקור והפרדה לסוגיה השונים, להגדלת אחוז הפסולת המפונה לשימוש חוזר, למחזור או להשבה לאנרגיה או מסה"כ הפסולת המיוצרת (לדוגמא : שקי פלסטיק, קרטונים, אדמת מילוי ועוד), ולהקטנת כמות הפסולת הנוצרת והמפונה להטמנה או לאתר פסולת מסוכנת. התכנית לניהול הפסולת תהיה זמינה במשתלה בכל עת ותתייחס בין השאר להיבטים הבאים :

4.5.2.1. פסולת שאינה מסוכנת, הניתנת למחזור, כמו : קרטון, פלסטיק (בקבוקים, צינורות, קלקר), טקסטיל, וכדומה, תופרד במקור ותפונה לשימוש חוזר, למחזור או להשבה לאנרגיה, באמצעות פחים של הרשות המקומית, קבלנים או חברות מורשות. בתהליך ההסמכה יעמוד מבקש התו בטיפול

מפרט ירוק לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק		
משתלות		
מאהדורה : 1 בתוקף מתאריך : 9.1.2019	עמוד 7 מתוך 13	מפרט מספר : : IGTD 16

- של לפחות 30% מהפסולת שאינה מסוכנת ודרישה זו תושלם ל 90% עד 3 שנים מתחילת הפיקוח.
- 4.5.2.2. נותן השירות יקבל אליו את כלי הקיבול והעציצים הריקים מהצרכנים וייעשה בהם שימוש חוזר ככל הניתן.
- 4.5.2.3. יש לאסוף לצורכי מחזור לפחות 95% מפסולת הנייר.
- 4.5.2.4. פסולת שמכילה שאריות מרכיבים מסוכנים הניתנת למחזור, כמו אריזות חומרי דישון, תופרד במקור ותפונה לטיפול באתרים מורשים על פי כל דין. תיעוד שרשרת המשמורת וקבלות על הפינוי, יהיו זמינות עבור כל סוגי הפסולת בסעיף זה.
- 4.5.2.5. הטיפול באריזות של חומרי הדברה ייעשה על פי תקנות המשרד להגנת הסביבה (המפורטות במסמך: השימוש בחומרי הדברה בסביבה החקלאית, 2013).
- 4.5.2.6. פסולת מסוכנת שאינה ניתנת למחזור, תטופל על פי האמור בחוק ובמתקנים מאושרים על פי החוק. תיעוד שרשרת המשמורת וקבלות על פינוי, יהיו זמינות עבור כל הפסולת בסעיף זה.
- 4.5.2.7. תתבצע הפרדה של פסולת פריקה ביולוגית מזרם הפסולת המוצקה. נותן השירות יטפל בפסולת פריקה ביולוגית ככל שישנה ברחבי המשתלה באמצעות הכנת קומפוסט מקומי של הגזם והפסולת האורגנית, בהתאם להנחיות המצוינות בחוברת "קומפוסט בחצר הבית – ערכת הסברה" הנמצאת באתר המשרד להגנת הסביבה.
- 4.5.2.8. פסולת אורגנית רקבובית שאינה יכולה להיות מטופלת במתקן הקומפוסט המקומי, תפונה לאתרי טיפול מורשים.
- במידה ונושאים שונים אינם מצוינים או לא רלוונטיים יש לנמק מדוע.

מפרט ירוק לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק		
משתלות		
מאהדורה : 1 בתוקף מתאריך : 9.1.2019	עמוד 8 מתוך 13	מפרט מספר : : IGTD 16

4.6. צריכת אנרגיה

- 4.6.1. צריכת האנרגיה הכוללת של נותן השירות צריכה להימדד ולהירשם על בסיס רבעוני לפחות. צריכת האנרגיה תכלול: חשמל, גז ודלק. המידע יתבסס על קבלות מספקי האנרגיה שתהיינה זמינות לעיון.
- 4.6.2. נותן השירות יגדיר מדד מאפיין לצריכת אנרגיה עבור עיסוקו, כגון אנרגיה/מ"ר.
- 4.6.3. נותן השירות יכין ויבצע תכנית רב שנתית להפחתה בצריכת אנרגיה. התכנית תתייחס להיבטים הבאים:
- 4.6.3.1. קביעת יעדים שנתיים להפחתת צריכת האנרגיה של השרות, על פי המדד המאפיין שנקבע על ידו.
- 4.6.3.2. נותן השרות יבחן חלופות לצריכת חשמל ממקורות אנרגיה מתחדשים, וירכוש חשמל ממקורות אלו, ככל הניתן.

4.7. הדרכה והטמעה

- 4.7.1. נותן השרות ימנה ממונה איכות סביבה שיהיה אחראי, בין השאר, על קיום כל הסעיפים של מפרט זה.

4.7.2. הדרכת עובדים

- 4.7.2.1. כל העובדים של נותן השרות, לרבות עובדי קבלן, יעברו הדרכה והטמעה בנושאי מפרט ירוק זה ואופן יישומו במשתלה.
- 4.7.2.2. יש להציב במשתלה מודעות ואמצעי הסברה לצמצום השפעות סביבתיות.
- 4.7.2.3. עובדי המשתלה יודרכו לעודד מכירת מינים מקומיים בהתאם לאזור בארץ בו ממוקמת המשתלה, כולל מיני עצים, שיחים, רב שנתיים, דגניים, גיאופיטים וזרעים של פרחי בר חד שנתיים.

4.7.3. הדרכות לציבור הרחב

- 4.7.3.1. במקומות בהם קיימת תנועת לקוחות יש להציב מודעות ואמצעי הסברה לשימוש במערכות הסביבתיות.
- 4.7.3.2. ברחבי העסק יוצגו הנחיות וחומר מידע בנושאים הבאים:
- 4.7.3.2.1. השקיה נכונה של עצים ומניעת מים עומדים.
- 4.7.3.2.2. התמודדות נכונה עם נמלת האש הקטנה ויתוש הטיגריס האסייני, כולל דרכי ניטור נמלת האש הקטנה בבית.

מפרט ירוק לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק		
משתלות		
מדהורה : 1 בתוקף מתאריך : 9.1.2019	עמוד 9 מתוך 13	מפרט מספר : : IGTD 16

4.7.3.2.3. מידע בדבר מינים פולשים ואילו צמחים עיקריים נכללים ברשימה.

4.7.3.2.4. מידע בדבר סוגי צמחים א"י ומינים מקומיים בהתאם לאזור המגורים בארץ, צמחים חסכוניים במים, צמחים המעודדים פרפרים ודבורים וכו' והיתרונות הסביבתיים הנלווים להם.

5. שיטות בדיקה

5.1. כל הבדיקות, הנדרשות במפרט זה, ובכללן בדיקת סעיפים הנוגעים למגוון צמחים, נוכחות מזיקים ושיטות הדברה ייעשו על ידי איש מקצוע מטעם מכון התקנים.

6. נספחים

נספח א: רשימת צמחי הנוי הזרים בעלי פוטנציאל פלישה גבוה המצויים בישראל לרבות רשימת צמחי נוי זרים בעלי פוטנציאל פלישה שטרם מצויים בישראל.

7. מסמכי עזר ומקורות מידע נוספים

7.1. מידע בנושא מינים פולשים:

7.1.1. החוברת "[צמחי נוי הזרים הלא רצויים בישראל](#)", המשרד להגנת הסביבה, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, רשות הטבע והגנים, הגן הבוטני האוניברסיטאי ירושלים, 2013.

7.1.2. [עושים את הבחירה הנכונה – גינון בצמחי מים לא פולשניים](#), החברה להגנת הטבע, המשרד להגנת הסביבה, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, רשות הטבע והגנים.

7.2. מידע בנושא חסכון במים בגינה:

7.2.1. החוברת "[דרכים לחיסכון במים בגן הנוי](#)" מאת אביגיל היר, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, 2009.

7.2.2. מסמך: טיפים לחיסכון במים לגינה פרטית, משרד החקלאות ופיתוח הכפר. (ניתן להוריד [מאתר משרד החקלאות ופיתוח הכפר](#)), 2008.

7.2.3. טבלה לשימוש במים בגינות פרטיות ובבתים משותפים, מאת יצחק הל-אור, משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

מפרט ירוק לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק		
משתלות		
ממד 10 מתוך 13	מהדורה : 1 בתוקף מתאריך : 9.1.2019	מפרט מספר : : IGTD 16

7.2.4. החוברת "[צמחים חסכני במים](#)" מאת ישראל גלון וסימה קגן, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, 2016.

7.3. מידע בנושא צמחים המעודדים דבורים: החוברת "[צמחי נוי צופניים לדבורים](#)" מאת סימה קגן - מינהל המחקר החקלאי, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, ופבלו צ'רקסקי-קק"ל.

7.4. מידע בנושא מזיקים ומחלות:

7.4.1. [הנחיות לטיפול בנמלת האש הקטנה במשתלות](#), המשרד להגנת הסביבה, 2017.

7.5. מידע בנושא טיפול בפסולת:

7.5.1. "[קומפוסט בחצר הבית – ערכת הסברה](#)", המשרד להגנת הסביבה.

7.5.2. [הנחיות השימוש בחומרי הדברה בסביבה החקלאית](#), המשרד להגנת הסביבה, 2013.

מפרט ירוק לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק		
משתלות		
מאהדורה : 1 בתוקף מתאריך : 9.1.2019	עמוד 11 מתוך 13	מפרט מספר : : IGTD 16

נספח א:

רשימת צמחי הנוי הזרים בעלי פוטנציאל פלישה גבוה המצויים בישראל

(מבוסס על צמחי הנוי הזרים הלא רצויים בישראל 2013)

שם הצמח עברית	שם הצמח לועזית	הערות
אזדרכת מצויה	Melia azedarach	
אזולה שרכנית	Azolla filiculoides	צמח מים פולש
אילנתה בלוטית	Ailanthus altissima	
אקליפטוס המקור	Eucalyptus camaldulensis	
אלודיאה קנדית	Elodea canadensis	צמח מים פולש
אלף עלה נוצתי	Myriophyllum aquaticum	צמח מים פולש
גומא מניפני	Cyperus involucratus	
דודונאה דביקה	Dodonaea viscosa	
זיף-נוצה חבוי	Pennisetum clandestinum	
חסת המים (פסטיה צפה)	Pistia stratiotes	צמח מים פולש
ינבוט המסקיטו	Prosopis juliflora	
יקינתון המים (איכהורניה עבת-רגל)	Eichhornia crassipes	צמח מים פולש
לפופית המים	Ipomoea aquatica	צמח מים פולש
סלביניה גדולה	Salvinia molesta	צמח מים פולש
סלביניה צפה	Salvinia natans	צמח מים פולש
פיקוס בנגלי	Ficus benghalensis	
פיקוס השדרות	Ficus retusa	
פיקוס קדוש	Ficus religiosa	
פלפלון דמוי אלה	Schinus terebinthifolius	מותר למכור פרטים זכרים בלבד
פרקינסוניה שיכנית	Parkinsonia aculeata	
צחר כחלחל	Leucaena leucocephala	
צלקנית נאכלת	Carpobrotus edulis	
שיטה חד-קרנית	Acacia karroo	
שיטה כחלחלה	Acacia saligna	
שיטה עגולת-זרעים	Acacia cyclops	
שיטת ויקטוריה	Acacia victoriae	
שיטת עלי הערבה	Acacia salicina	
חצצון שטוח-עלה	Sagittaria platyphylla	צמח מים פולש
<אין שם עברי>	Egeria densa	צמח מים פולש
<אין שם עברי>	Hydrilla verticillata	צמח מים פולש

מפרט ירוק לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק		
משתלות		
מאהדורה : 1 בתוקף מתאריך : 9.1.2019	עמוד 12 מתוך 13	מפרט מספר : : IGTD 16

רשימת צמחי הנוי הזרים בעלי פוטנציאל פלישה שטרם נכנסו לישראל

שם הצמח לועזית	שם הצמח עברית
Acacia implexa	<אין שם עברי>
Acacia mearnsii	<אין שם עברי>
Acetosa sagittata	<אין שם עברי>
Ageratina adenophora	<אין שם עברי>
Amorpha fruticosa	אמורפה שיחית
Anredera cordifolia	<אין שם עברי>
Argemone ochroleuca	ארגמון
Atriplex lindleyi subsp. inflata	מלוח
Bassia hyssopifolia	בסיה (קוכיה)
Cestrum laevigatum	צסטרום חלק
Coccinia grandis	<אין שם עברי>
Conicosia pugioniformis	<אין שם עברי>
Cortaderia jubata	קורטדריה
Cotula coronopifolia	קוטולה
Cytisus monspessulanus	קיטיסוס
Cytisus scoparius	קיטיסוס רתמי
Cytisus striatus	קיטיסוס מפוספס
Delairea odorata	<אין שם עברי>
Eragrostis curvula	<אין שם עברי>
Erechtites minima	<אין שם עברי>
Fallopia japonica	פלופיה יפנית
Hakea drupacea	הקאה מעונבת
Hakea gibbosa	הקאה
Hakea salicifolia	הקאה ערבית
Lathyrus tingitanus	טפח
Lycium ferocissimum	אטד
Myoporum tenuifolium subsp. montanum	מיאופורון
Nassella trichotoma	<אין שם עברי>
Opuntia engelmannii	צבר
Opuntia exaltata	צבר
Opuntia fulgida	צבר
Opuntia monacantha	צבר חד קוצי
Opuntia stricta	צבר
Passiflora mollissima	שעונית רכה
Rubus anglocandicans	פטל

מפרט ירוק לקבלת היתר ולפיקוח תו ירוק
משתלות

ממהדורה : 1 בתוקף מתאריך : 9.1.2019	עמוד 13 מתוך 13	מפרט מספר : : IGTD 16
--	-----------------	-----------------------

שם הצמח לעזית	שם הצמח עברית
Rubus discolor	פטל דו-גוני
Rubus fruticosus	פטל שיחני
Rubus laudatus	פטל
Rubus rugosus	פטל מחוספס
Rubus ulmifolius	פטל אולמוסי
Sesbania punicea	ססבניה רימונית
Watsonia meriana var. bulbilifera	ווטסוניה